

Валентина КОСТИНА,
*докторка педагогічних наук, професорка,
професорка кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

ДОСВІД ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Довготривала війна в Україні формує нові реалії нашого життя, коли частина населення нашої держави вже зазнала важких фізичних уражень, багато людей отримало різноманітні психологічні травми та щоденно продовжують зазнавати складних соціальних викликів, що потребує від нас пошуку нових підходів до підготовки майбутніх фахівців, які мають бути спроможними до успішної діяльності з надання соціальної допомоги вразливим верствам населення в таких надскладних умовах. Світ стрімко змінюється та потребує вже зовсім інших професіоналів, які мають бути емпатійними, гендерно-чутливими лідерами змін, здатними до впровадження інклюзивності у всі сфери суспільної взаємодії, а також витривалими до дії стресових чинників й готовими та до роботи в складних та непередбачуваних умовах сьогодення.

Для забезпечення умов підготовки такого майбутнього фахівця вкрай важливою стає спільна взаємодія, обмін досвідом та поширення успішних наукових розвідок та практик, що є адаптованими саме до наших реалій сьогодні. У цьому контексті хотілося б висловити сьогодні особливу вдячність фахівцям кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, й особисто кандидатці педагогічних наук, доцентці – Лесі Іванівні Смерчак, з якою протягом всіх трьох років повномасштабної війни ми продовжуємо відшукувати нові форми нашої професійної співпраці. Зараз, на жаль, тільки у дистанційному форматі, але з новими цікавими формами.

За цей час на базі наших кафедр було організовано та проведено низку

різноманітних науково-професійних івентів, які сприяли не тільки забезпеченню підвищення рівня професійної готовності фахівців спеціальностей 231 «Соціальна робота», 016 «Спеціальна освіта» та 011 «Освітні, педагогічні науки», а й обміну професійним досвідом між науково-педагогічними працівниками та покращенню взаємодії між майбутніми фахівцями наших закладів освіти.

До традиційних наукових подій, що збирають представників науково-педагогічної спільноти та практиків соціальної сфери можемо віднести три Всеукраїнських науково-практичних конференції (одна на базі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, що проходить саме сьогодні та дві інших – на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, які проходять щороку восени та навесні). Під час цих подій відбувається ознайомлення здобувачів наших закладів освіти поряд із науковими здобутками фахівців зі всієї України.

Корисною в науковому і практичному плані подією став минулорічний Круглий стіл «Інклюзивна освіта у сучасних умовах», що було високопрофесійно організовано Лесею Іванівною на базі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка у змішаному форматі, під час якого ми з колегами з різних куточків України та закладів освіти та спеціалізованих соціальних інституцій змогли поділитися досвідом організації інклюзії та відповісти на питання здобувачів освіти, які теж брали активну участь в нашій дискусії.

У межах укладеної між нашими ЗВО угоди про співпрацю для підвищення ефективності реалізації професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери під час війни, коли звичайні соціальні екскурсії до певних інституцій надання соціальної допомоги наразі для більшості здобувачів освіти, які перебувають на територіях, наближених до бойових дій, є неможливими, відбуваються гостьові лекції та практико-зорієнтовані заходи із залученням провідних фахівців цих соціальних інституцій у змішаному та дистанційному

форматах. Так, в межах дисципліни «Опіка та піклування з практикумом» щороку вже традиційно, проходять у змішаному форматі цікаві практичні заняття, одним з яких є «Практичні аспекти здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю з інвалідністю, що потребують опіки та піклування») у формі відкритої зустрічі для здобувачів освіти двох наших закладів, під час яких, вони мають можливість, виконуючи певні завдання, продемонструвати не тільки власну вправність, а й ознайомити одне одного з досвідом власної професійної діяльності на базі соціальних інституцій певного регіону України та опанувати нові професійні можливості. На основі аналізу роздумів здобувачів освіти нами констатовано, що зараз, в умовах війни в Україні, для їхнього успішного становлення як фахівця соціальної галузі є дуже цінним - отримання підтвердження власної успішності та приналежності до нашої професійної спільноти як демонстрацію власної єдності та згуртованості для успішного виконання важливих завдань.

Нещодавно, 7 квітня, у межах активної діяльності нашого студентського товариства було організовано Круглий стіл до Всесвітнього дня здоров'я «Моє здоров'я, моє право та основний ресурс», який проходив на базі ХНПУ імені Г.С.Сковороди у дистанційному форматі. До спільної дискусії під час заходу долучилися провідні фахівці галузі, що працюють у напрямі захисту громадського здоров'я у державному і недержавному секторі соціальної допомоги, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти різних рівнів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Ми щиро вдячні за цікаву доповідь на цьому заході на тему «Соціальне здоров'я студентської молоді» гаранту освітньої програми «Інклюзивна освіта», кандидатці педагогічних наук, доцентці кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Лесі Іванівні Смеречак.

Отже, попри всі складні обставини нашого сьогодення, завдячуючи в першу чергу нашим збройним силам, а також нашим спільним активним зусиллям та діям, ми маємо сьогодні можливість як спів організатори

долучитися разом зі здобувачами нашого закладу освіти до цього потужного наукового кола та продовжити плідну співпрацю між нашими кафедрами задля зміцнення процесу підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, що в найближчому майбутньому, як фахівці підтримуючих професій – фахівці першої лінії захисту, зможуть зміцнити нашу країну у найскладнішому випробуванні, що випало на долю кожного українця – подоланні наслідків війни.

Бажаємо всім учасникам науково-практичної конференції плідних дискусій та знаходження нових сенсів для здійснення власної професійної діяльності!